

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

Družbicki, Kaspar

Coloniæ, 1721

Consid. 20. Quòd solida virtus enervetur minimorum contemptu, & sui
reputatione seu amore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](#)

aliquando quietem , ut instauret sui diminutionem ,
ut confirmet suam fatigationem , ut solidet suam
vivacitatem , ut circumspiciat suam zelando ra-
tionem , & utilitatem , ut habere possit perseve-
rantiam.

CONSIDERATIO XX.

*Quod solida virtus enervetur minimo-
rum contemptu, & sui reputatione
sive amore.*

Nervatur adhuc solida virtus, mini-
morum contemptu. Minimorum
contemptus includit

1. Observationis Regularum ,
quæ parvæ & ad substantiam per-
fectionis non videntur pertinere , neque culpam
gravem involvere , neglectum.

2. Includit neglectum consuetudinum recepta-
rum , esto non præceptarum in Religione , ut sunt
consuetudines in sumendo cibo , in petendo lecto ,
in serviendo sacro &c. quæ recepta sunt ut lauda-
bilia; & ea olim in Tyrocinio nobis proposita sunt,
ut servanda, tamen de eis observandis nulla exstant
imperia , & super ea non admodum excubat Majo-
rum vigilantia.

3. Includit neglectum consuetudinum bona-
rum piarum privatarum , & unicuique olim aut
placitarum & delectarum , aut etiam servatarum
in multis & quotidianis actionibus suis. Quas con-

L 3

suetu-

suetudines in actionibus servari nemo jubet, nemo prohibet; si tamen serventur, non absque lucro spiritus, non absque profectu virtutis fiunt: si non serventur, & spiritus & virtutis lucra non habentur, & à bene operando desuescitur. Tales sunt v.g. observationes illæ, quas quis surgens è lecto, quas erationem inchoans, quas examen ingrediens, quas studia ingrediens, quas sacrum, horâve dicturus, quas confessiones auditurus, quas domo egressus &c. facere vel solebat, cum ferrebat; vel facere posset, si ferre vellet. Hæ rculæ modicæ videntur, si singulatim spectantur; sed si in cumulum omnes colligantur, & quotidie à devota mente observentur, dici aliter non potest, quam quod messem facerent magnam observanti, damnum ingens negligent.

4. Includit neglectum circumstantiarum & perfectiuncularum minutarum, in operibus quotidianis: quando scilicet tantum fiunt, ut fiant, ut usui satisfiat, quia fieri mos vel imperium est, serviliter ob pœnæ metum, vel politicè, honestatis naturalis imperio, non ex spiritu & caritate & disciplinæ atque perfectionis amore.

5. Includit neglectum à Deo immissarum inspirationum & instinctuum ad observantias & exercitationem virtutum, fugâme vitiorum. quâ de re alibi actum est, hic nihil opus est repetere.

6. Includit neglectum minimarum culparum, nec culparum solum, sed etiam imperfectionum tantum, quas ideo committimus, quia parvas putamus, & nihili facimus, neque earum evitacionem

nem

nem multum perfectioni obesse consideramus: ut est, ad pulsum campanæ literâ imperfectâ non obedire, non compositis manibus incedere, &c, res compositas in cubiculo non habere & mundas &c.

7. Includit contemptum minimarum occasio-
num proficiendi in virtute, se v. g. humiliandi, ali-
quid patiendi, alicui caritatem exhibendi, pro ali-
quo officium supplendi, obediendi, se affligendi
atque confundendi; curiositatem sensuum, judici-
um, voluntatem, amorem proprium vincendi,
alios non censurandi, sine causa non loquendi vel
aliquid non cognoscendi: quarum rerum assiduæ
occasionses sunt in vita communi, sed non perinde
sunt assiduæ observationes & aucupationes; vix
enim quis ea sentit, quis observat. Ah utinam non
sit, qui etiam ea & ipse observare contemnat, &
alium observantem rideat ridendumve pro-
pinet!

8. Includit contemptum minimarum rerum &
personarum; non contemptum illum gravem, qui
grayis culpa sit, sed leviorem, & magis neglectum
vocandum: ut quando rebus, esto non pretiosis,
non tamen parcimus, non eas servamus, malè jacen-
tes non melius componimus, & paupertati in mi-
nistris non prospicimus, in reliquiis candelarum, pa-
num, vestium &c. Item quando personarum de-
lectum habemus, nec parem honorem humanita-
tēmve aut obsequium præstamus, parem licet fortè
merentibus; sed quia ille notus, hic ignotus; ille
prodeste posse putatur, ab hoc nihil speratur; ille ve-

teranus, hic novus; ille dignitate quadam externa
præditus, hic contemptibilis formæ, staturæ, vestis;
ille sacerdos, hic coadjutor &c. Hoc delectu non
laborat perfectus: quia scit minimos curæ esse Deo,
& fratres Christi vocari à Christo, & eis præstata
sibi imputari à Christo: &c. Immò perfectus ad
tales, qui specie abjecta sunt, festinat; illos, ad quos
accurrunt omnes, omnibus relinquit; ad hos quos
nemo curat, ipse accurrit, & cum simplicibus ser-
mocinatio ejus.

Horum minorum cura, non est, in vita spirituali,
minima; immò hæc cura, non est nisi cum virtute
solida connexa. Habet enim difficultatem maxi-
mam, nec nisi magnâ virtute superabilem. Difficul-
tas hujus curæ hæc est, quia difficillimè ista curan-
tur, quæ difficillimè sciuntur, & adhuc difficilius,
scita, magni æstimantur, quia ob suî exiguitatem
contemptibilia cùm appareant, magni æstimari non
nisi ab illuminato corde possunt; curari autem, &
non negligi, non nisi à fervente voluntate, & effica-
ci ac lata atque solida virtute valent.

Horum ergo minimorum cura, est virtus & per-
fectio maxima; ut non immerito Sanctus Chry-
sostomus pronuntiaverit, quod in minimis sit
perfectio; quia revera sine minimis non est per-
fectio. In hac curâ quales simus nos, quam multa
quotidie, defectu hujus curæ, lucra perdamus, in
quantis quotidie defectibus inveniamur, acriter
quisque nostrum despiciat, & omni, quam meliori
ratione poterit, emendationem, hoc est, minimo-
rum curam proponat.

Ener-

Enervatur præterea Virtutis soliditas superbiâ, & suî quâdam reputatione aut amore, atque appre-
ciatione & complacentiâ. Quæ res plus quam no-
ta est, nec indiget longâ non dico tractatione , sed
etiam consideratione. Perfectus enim longissimè
abesse debet à superbia & suî amore. Neque tamen
ullus status est, cui plus , cui pertinaciùs , cui dolo-
siùs insidietur, perniciösioraque minetur amor suî
& superbia, quam est status perfectorum : adeò, ut
nulla sit eis pugna magis gravis , nulla magis ti-
menda, nulla magis scienda, & in usu habenda , at-
que cum superbiâ. Et perfectorum quidem esset
proprium, ita perfectos esse , ut superbiæ vitium
possint non timere , immò ita, ut nullum vitium
minùs, quam superbiæ deberent timere ; tamen se-
cùs evenire certum est, & maximum periculum
maximè perfectis, ab altitudine diei & à Dæmonio
meridiano, hoc est, à superbia creari notorium est.
Quo in passu nihil post Dei gratiam homini suffra-
gari potest melius quam suimet germana cognitio,
& ex cognitione necessariò consequens vera atque
justa suî æstimatio , hujusque æstimationis perpe-
tua ob oculos suos propositio , & practica ubique
ejusdem applicatio, & ad omnes superbiæ , com-
placentiæ, vanæque gloriæ motus & assultus obje-
ctatio. Quisquis in sui nihili abyssis bene versatus,
bene vagatus, bene peritus est ; quisquis novit suum
esse, esse non esse, suum posse esse non posse, suum
valere esse non valere, suum habere esse non habe-
re, suum sufficere esse deficere , suum mereri esse
non mereri, suum bonum esse malum, suum verum
esse

esse falsum, suam feracitatem esse sterilitatem, suum
fructum esse peccatum, suam vitam esse mortem,
suam beatitudinem esse miseriam, suam lucem esse
tenebras, suam sapientiam esse stultitiam, suam
prudentiam esse errorem, suam sanctitatem esse
malitiam, suum honorem esse contemptum, suum
meritum esse supplicium, suam laudem esse confu-
sionem, suam possessionem esse nihil de suo,
omnia de alieno esse & habere, omnia alteri debe-
re, totum alienum esse, suam existentiam esse non
existere, & ad non existendum continuò tendere at-
que ruere, & pondus in præceps ruināmque suam
esse: hæc, inquam, quisquis novit, & in veritate
novit, is superbire, is se amare & reputare, & ap-
preciare non novit. Similiter quisquis novit Deum
esse fontem sui esse, ex Deo se habere quod habet,
posse quod potest, agere quod agit, mereri quod
meretur, manere quod manet, cogitare quod co-
gitat, moveri quod movetur, velle quod vult, du-
rare quod durat; quisquis novit, non solum gra-
tiā & supernaturalia bona gratiæ esse sibi à Deo,
sed etiam naturam ipsam suam, omniāque natura-
lia bona sibi non debita esse, sed gratis donata, &
proinde ipsam quoque naturam suam sibi esse gra-
tuitam atque gratiam; quisquis novit, se magis Dei
esse quam suum, magis Deo esse quam sibi, immò
totaliter Deo, nullatenus sibi, nec propter se; ma-
gis Deo subesse quam sibi, magis, immò totum ex
Deo posse & agere, ex se autem nihil posse nihil-
que facere; quisquis novit, etiam libertatem suam
esse Dei servam; etiam cùm liberè aliquid vult,

illud

illud liberè magis Dei, pluribúsque nominibus Dei esse, quām suum suæque libertatis; ipsum consensum suum in bonum aliquid, Dei magis quām suum esse, Deoque deberi, non ipsi, et si non sīne ipso; quisquis novit, id, quòd bonum aliquid & rectum novit, appetit, eligit, facit, perficit, persequitur, perseverat, quòd occasionem, quòd potestatem, quòd actum ipsum habet, hoc totum ex Deo esse, Dei esse, & magis hominem per Deum, quām hominem per se habere; quisquis novit, quòd bona ei sint dona Dei, & quòd merita ejus sint gratiæ Dei, & quòd, dum merita homini præmiis rependit, dona sua coronet Deus; quisquis novit, quòd ad omne bonum suum, nihil amplius afferat homo de suo, quām quòd aut impediat Deum, ne illud per ipsum faciat Deus, aut si non impedit, ex sentamen aptus sit impedire, nisi gratiâ suâ pondus illud ejus ad impedientum sublevet & supereret, impediaturque Deus; quisquis novit, quòd ad omne bonum suum, nihil de suo afferat homo, nisi quòd ille sit, aut per quem omne bonum ejus faciat Deus, aut qui cum Deo faciat bonum, quod tamen non sit ex homine ipso, sed ex Deo, quódque det illi Deus, ut ille cooperetur Deo, det, inquam, non tantùm esse hominis cooperantis, non tantùm virtutem cooperandi, sed etiam actum ipsum cooperationis, quia omnium istorum est autor primus Deus; Hæc, inquam, quisquis novit, & in veritate novit, & experimentaliter atque practice & applicativè novit, is superbire, is se amare, is se reputare & appretiare, non novit. *Quid enim habes*

habes ô homo quod non accepisti, qui & te ipsum, & omne tuum posse accepisti, & insuper ipsam etiam acceptionem accepisti? Quid ergo gloriaris quasi non acceperis? Quid superbis, non dico, terra & cinis, sed nihil & abyssus nihili? Quid tam tuum ô homo, quam tu? sed rursum quid tam non tuum, quam tu, si alicujus est totum id, quod es? An autem totum alicujus sit, quidquid es, nega, & ignora si potes, certè saxa docebunt te confessionem istam, & retundent superbiam tuam, & dicent tibi: Ipse fecit nos, & non ipsi nos, in ipso vivimus, movemur, sumus: in ipso omnia constant, sine ipso factum est nihil.

O duo niduli, è quibus nunquam contemplatio humana evolare debeat: Nihilum meum, & Deus meus. Ex me nihil sum quod sum; ex Deo sum, quidquid sum. O quis det in his nidulis moti! ô quis det in hisce abyssis duabus immergi, ætatem perdere, immori! Miseri nos, qui alia omnia discimus, & hæc negligimus; miseri nos, qui dum alia cognoscimus, hæc cognoscere desiniimus; & dum in aliis subtiliter speculativi sumus, in his stupidissime cæcutimus, immò quod majus ac mitius miseriusque est, etiam dum hæc ipsa subtiliter atque argutè & solidè de humana insufficiencia, de gratiæ necessitate, de Deo Prima causa primoque efficiente indagamus, disputamus, enucleamus, concludimus, penetratè scimus, ex horum ipsorum cognitione, de horum ipsorum cognitione cæcutimus, hoc est, superbimus ex cognitione vilitatis nostræ; ad reputationem nostri ex cognitione illa sustol-

sustollimur, fitque nobis lux nostra tenebræ , & dies nostra nox nobis efficitur. At non ita magisterium tuum currit ô Deus, neque in tenebras cognitio tua desinit, cùm illam donas , illuminat illa, sed simul & humiliat : humiliat; sed simul in se sustollit, ut homo cognoscens se, contemnat se & desperet de se, desperando autem de se, convertatur ad sperandum de te, & invocandum te. contemnendo se,totus convertitur ad exaltandum in omnibus te : odiendo se, convertitur totus ad amandum te toto se; accusando se convertitur ad confitendum tibi & laudandum te : nihil tribuendo sibi, omnia attribuit, & pro omnibus gratias reddit tibi & sic ad liberalitatem in se provocat te , nihilque inveniendo apud se, omnia querit & invenit apud te, & fit dives in omni gratiâ , non de suo sed de tuo, gloriaturque securus & præsumit , non in se sed in te. Hoc est magisterium tuum Deus, quonos humiles non facis, quia sumus ; sed esse nos ostendis nobis, ut sciamus & fateamur, & in confusione faciei , in confessione nostri nihili ambulantes, usque ad te sufficientiam & plenitudinem nostram ascendamus, & de plenitudine tua accipiamus. Joan. 1. 16. atque te solum ex omnibus, præ omnibus, per omnia magnificemus, superbiam ignoremus, tibi fideles simus.

Ab hoc Magisterio qui scientiam perfectionis inchoat, ab hoc fundamento qui domum virtutis ædificat, is securè potest erigere quantamlibet fabricam celsitudinis , quia inchoavit à fundamento humilitatis. Qui secùs ædificat, ruinam ædificat,

Baby-

Babylonem ædificat, infernum ædificat, nec miratur; superbiam enim ædificat, superbia autem cæcitas & ignoratio est; tribuit sibi quod non deberet sibi tribuere, sed Deo; magnificat se in eo, in quo magnificandus erat Deus; complacet sibi, in quo complacendum erat Deo; proprium suum facit, quod est proprium Deo, aut saltem commune illi cum Deo, minus autem illi quam Deo. Inde superbia statim mendax est, statim & furax, rapax, & injusta: rapit enim sibi quod est Dei; mentitur suum quod est Dei. insuper blasphema est, quia negat Dei esse quod est Dei: negat autem, quia sibi appropriat. Denique in Idololatriæ malitiam degenerat, quia complacet sibi in se, quod facere debuit in Deo; facit se fontem sui esse, quod est proprium Deo; immolat sibi laudem & gloriam, quæ est propria victima soli Deo. Hæc est malitia superbiæ, ob quam non immerito nihil illi potest esse commercii cum Deo, & cum omni Dei servo.

Hæc meditare serve Dei, in his esto, quia hic sapientia est, quam qui ignorat, superbus est; si superbus est, jam quò ultrà pereat, non habet; quia perditione ipsâ pejor superbia est, mater namque perditio-nis est.

CONSI-